

Berisa odustaje od saradnje

Author: [IWPR Balkans](#)

Kraj politickog kompromisa mogao bi oznaciti povratak sukoba izmedju stranaka.

Posle poraza na dopunskim izborima za parlament, lider vodece opozicione Demokratske stranke, Sali Berisa, odustao je od sporazuma o saradnji sa vladajucim socijalistima koji je nametnula Evropska unija. Kao rezultat toga, politicki zivot u Albaniji mogao bi ponovo skliznuti u ogorcene sukobe koji su dugo blokirali put u Evropu.

Berisa je optuzio vladu za nepostenu igru nakon sto je njegov kandidat, Fahri Baliu, porazen od strane socijalistickog kandidata, Valentine Leskaj, na decembarskim izborima u centralnoj oblasti Elbasana, koja je poznata po snaznoj podrsci demokratama.

Opozicioni lider tvrdi da je dan pre glasanja Valentina Leskaj snimljena kako deli hranu za nekih 200 porodica u ovoj oblasti. Berisa smatra da je time "ozbiljno narusen" ugovor o saradnji, posto je "postovanje slobodnog i postenog glasanja" bilo jedna od njegovih centralnih tacaka.

Lider demokrata sada konsultuje ostale oponente vlade - ukljucujuci i mnoge bivse clanove partije koji su ga napustili da bi oformili partije desnog centra - u nadi da ce uspeti da ujedini opoziciju pre lokalnih izbora zakazanih za oktobar ove godine.

U medjuvremenu, socijalisticki premijer Fatos Nano imace ozbiljnih problema kada se bude susreo narednog meseca sa Komesarom UN Romanom Prodigem, posto je sporazum sa demokratama trebalo da proizvede snazan politicki konsenzus koji ce omoguciti prevazilazenje prepreka sa kojima se Albanija suocava na putu u Evropu.

Sporazum, ciji detalji nikada nisu saopsteni, postignut je proslog proleca posle dugotrajnog pritiska EU na Albaniju da sredi situaciju u zemlji radi otpocinjanja pregovora o ulasku u Sporazum o stabilizaciji i udruzivanju, SAA.

Od socijalista i demokrata se ocekivalo da ostave po strani svoje razlike i zajedno rade na reformisanju vladinih institucija, borbi protiv korupcije i trgovine ljudima i obezbedjivanju slobodnih i postenih izbora.

Do sada, sa izuzetkom izvesnog uspeha u ogranicavanju kretanja nelegalnih imigranata i sverca droge preko Jadranskog mora do Italije, najvidljiviji ishod ovog dogovora je izbor predsednika, Alfreda Moisiua, u junu 2002.

Dve strane su podrzale istog kandidata i tako ucinile kraj politickoj pat poziciji u kojoj nijedna strana nije uspevala da nametne svog predsednickog kandidata.

Ipak, cini se da su druge koalicione inicijative, kao sto je parlamentarni komitet za reformu izbora, ostale po strani.

Kroz citav period trajanja kompromisa, i Berisa i Nano su se uzdržavali od elaboracije tacne prirode njihovog dogovora. I zaista, mnogi politicari smatraju da sporazum ciji detalji nikada nisu izneti u javnost nije ni mogao doneti bilo sta od znacaja za zemlju.

Bivši lider Republikanske partije, Sabri Godo, postavio je pitanje: "Ako su izbori bili samo jedan od elemenata kompromisa, šta su onda ostali elementi? To bi trebalo da nam kazu."

Godo i drugi analiticari sugerisu da navodne nepravilnosti u glasanju u Elbasanu mozda i nisu nista vise od izgovora koji Berisa koristi da bi odbacio ovaj krucijalni sporazum.

Oni tvrde da je pravi razlog potreba da se ucini nesto cime ce se uvecati popularnost demokrata - i ponovo zadobiti glasovi sa desnog centra - pre lokalnih izbora zakazanih za oktobar.

Dok s jedne strane otvara mogucnost okupljanja opozicije, raskid sporazuma, s druge strane, nosi rizik potkopavanja kredibiliteta socijalisticke vlade, narocito u ocima medjunarodnih tela kao sto su EU i NATO. Kada bude susreo Prodiya narednog meseca, Nano ce imati teskoca da ga uveri da ce biti u stanju da se nosi sa problemima korupcije i trgovine ljudima bez pune podrške opozicije.

Socijalisti optuzuju Berisu da sabotiranjem sporazuma pokusava da zataska poraz u Elbasanu. "Gubitak mesta u parlamentu nema nikakve veze sa zajednickim sporazumom koji ima znatno siru svrhu i tice se integracije u EU i zajednicke borbe za jacanje institucija", izjavio je portparol socijalista Bardil Agasi.

Ali Berisa i dalje tvrdi da je krivica na njegovim rivalima, koji, kako kaze, nisu prihvatili duh sporazuma. Pored optuzbi za manipulacije na izborima u Elbasanu, nedavno je optuzio Nanao da oteze sa reformama.

Pjeter Arbnori, visoki funkcioner iz redova demokrata i bivši predsednik skupštine, veruje da su socijalisti iskoristili privid saradnje sa opozicijom da bi kupili vreme. "Taj sporazum nikada neće biti primenjen. Neće se sprovesti ni reforma izbornog sistema niti bilo koja druga reforma", kaze on.

Manje politicke partije na obe strane oduvek su se zalile da im uslovi kompromisnog sporazuma nikada nisu saopsteni. Njihov stav je da to i nije bio toliko sporazum dve partije koliko nejasan tajni dogovor izmedju Berise i Nanao, cija je jedina svrha bila promena na položajima najvisih državnih zvaničnika.

Edmond Harizaj je urednik albanskih novina "Koha Jone".

Location: Africa

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/berisa-odustaje-od-saradnje>